

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
KISALTMALAR	v
İÇİNDEKİLER	vii

I. BÖLÜM

1. ÜCRET İLE İLGİLİ TANIMLAR	1
1.1. Ücret ve Ücret Eki Nedir?	1
1.2. Çıplak Ücret, Giydirilmiş Ücret ve Maktu Ücret Nedir?	2
1.3. Brüt Ücret ve Net Ücret Nedir?	3
1.4. Zamana Göre Belirlenen Ücret Nedir?	3
1.5. Parça Başına Ücret Nedir?	3
1.6. Yüzde Usulü Ücret Nedir?	5
1.7. Götürü Ücret Nedir?	6
1.8. Komisyon Ücreti Nedir?	7
1.9. Avans ve Harcırah Nedir?	7
1.10. Temerrüde Düşme Nedir?	8
1.11. Çalışmaktan Kaçınma Hakkı Nedir?	9
1.12. Ücret Hesap Pusulası Nedir?	10
1.13. Özlük Dosyası Nedir?	11

II. BÖLÜM

2. ÜCRETİN BELİRLENMESİ, KORUNMASI & ÖDENMESİ .	13
2.1. Ücret Nasıl Belirlenir?	13
2.2. Asgari Ücret Nedir ve Nasıl Belirlenir?	14
2.3. Asgari Ücretin Eksik Ödenmesinin Yaptırımını Nedir?	14
2.4. Asgari Ücret Nasıl Bir Değişim Göstermiştir?	15
2.5. Ücret Üzerinde Haciz, Devir, Temlik, Takas vb. İşlemler Yapılabilir Mi?	16

2.6. Ücret Kesme Cezası Nedir?	16
2.7. Ücrette İndirim ya da Kesinti Yapılabilir Mi?	17
2.8. Ücret Ne Zaman ve Nasıl Ödenir?.....	18
2.9. Ücret Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	19

III. BÖLÜM

3. ESNEK ÇALIŞMA VE SÖZLEŞME TÜRLERİ.....	23
3.1. Denkleştirme Çalışması Nedir?	23
3.2. Gece Çalışması Nedir?	24
3.3. Telafi Çalışması Nedir?	26
3.4. Belirli Süreli Çalışma Nedir?.....	27
3.5. Part-time Çalışma Nedir?	29
3.6. Deneme Süreli Çalışma Nedir?	30
3.7. Takım Sözleşmesi ile Oluşturulan İş Sözleşmesi Nedir?	31
3.8. Geçici İş İlişkisi Nedir?	31
3.9. Çağrı Üzerine Çalışma Nedir?.....	33
3.10. Zorunlu Stajyerlik Nedir?	33
3.11. Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırma Yükümlülüğü Nedir?	36
3.12. Çalışma Belgesi ve İbraname Nedir?.....	40
3.13. İş Akdinin Askıya Alınması Nedir?.....	41

IV. BÖLÜM

4. FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ	43
4.1. Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Nedir?	43
4.2. Çalışma Süresi Nedir?	43
4.3. Ara Dinlenme Nedir?	45
4.4. Fazla Çalışma Yapılabilmesi İçin Çalışanın Onayı Şart Mıdır?....	46
4.5. Fazla Çalışma, Serbest Zaman Olarak Kullanılır Mı?.....	46
4.6. Fazla Çalışmanın Yasal Sınırları ve Koşulları Nelerdir?	47

4.7. Hangi İşlerde ve Kimlere Fazla Çalışma Yaptırılmaz?	49
4.8. Fazla Çalışma Ücretinde Farklı Düzenlemelere Gidilebilir Mi? ...	50
4.9. İşçi, İstedığı Zaman Fazla Çalışma Yapabilir Mi?.....	50
4.10. Fazla Çalışma Ücreti Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	51
4.11. Fazla Çalışma Ücreti Nasıl Hesaplanır?	53

V. BÖLÜM

5. HAFTA TATİLİ ÜCRETİ.....	57
5.1. Hafta Tatili ve Ücreti Nedir?	57
5.2. Hafta Tatili, Pazar Günü veya Vardiyalarda Nasıl Uygulanır?	57
5.3. Hafta Tatiline Nasıl Hak Kazanılır?	58
5.4. Hafta Tatiline Hak Kazanmak İçin Çalışılmış Sayılan Süreler Nelerdir?	59
5.5. Belirli Olmayan Süre ve Tutar Üzerinden Ücret Alan İşçinin İzin Ücreti Nasıl Hesaplanır?	59
5.6. Hafta Tatili Süresi Toplu ya da Bölünerek Kullandırılabilir Mi?	60
5.7. Part-time Çalışanların Hafta Tatili Hakları Var Mıdır?	61
5.8. Hafta Tatili Ücreti Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	61
5.9. Hafta Tatili Ücreti Nasıl Hesaplanır?	62

VI. BÖLÜM

6. ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİL ÜCRETİ	65
6.1. Ulusal Bayram ve Genel Tatil (UBGT) Günleri Hangileridir?	65
6.2. UBGT Günleri İçin Ücret Ödenir mi?	66
6.3. Arife Günlerinde Çalışma İçin Ücret Ödenir Mi?.....	66
6.4. UBGT Günleri ile Hafta Tatili Aynı Tarihlerle Rastlarsa Ücret Nasıl Ödenir?	67
6.5. UBGT Günlerinde Çalışanlara Ödeme Yapmak Yerine İzin ya da Serbest Zaman Kullandırmak Mümkün Müdür?	68

6.6. UBGT Günlerinde Yapılan Çalışma, Fazla Çalışma Sayılır Mı?.....	68
6.7. UBGT Ücreti Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	69
6.8. UBGT Ücreti Nasıl Hesaplanır?	70

VII. BÖLÜM

7. YILLIK İZİN ÜCRETİ	73
7.1. Yıllık Ücretli İzin Nedir?.....	73
7.2. Yıllık Ücretli İzne Hak Kazanmak İçin Çalışılmış Sayılan Süreler Nelerdir?	74
7.3. Yıllık İzin Süreleri Nasıl Belirlenir?.....	76
7.4. Hafta Tatili ile UBGT Günleri Yıllık İzin Süresinden Sayılır Mı? 76	
7.5. Yıllık Ücretli İzin Süreleri Nasıl Kullanılır?.....	77
7.6. Yıllık Ücretli İzin Süreleri Ertelenebilir veya Bölünebilir Mi?.....	78
7.7. Yıllık Ücretli İzin, Ücret Türlerine Göre Farklılık Gösterir Mi?....	79
7.8. Yıllık İzin Ücreti Nasıl Ödenir?.....	80
7.9. Yıllık İzin Ücreti Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	81
7.10. Yıllık İzin Ücreti Nasıl Hesaplanır?	82

VIII. BÖLÜM

8. KIDEM TAZMİNATI.....	85
8.1. Kıdem Tazminatı Nedir?	85
8.2. Kıdem Tazminatının Alacaklısı ve Borçlusu Kimlerdir?	87
8.3. Kıdem Süresinin Hesaplanmasında Dikkate Alınması Gereken Süreler Nelerdir?	89
8.4. Hangi Durumlarda ve Kimler Kıdem Tazminatından Faydalanabilirler?.....	90
8.5. Kıdem Tazminatına Esas Günlük Ücret ve Hizmet Süresi Nasıl Belirlenir?	92
8.6. Kamu Kurumlarında Geçen Hizmet Süreleri Birleştirilebilir Mi? 93	

8.7. Askerlikte Geçen Süre Kıdem Tazminatı Hesabında Dikkate Alınır Mı?	95
8.8. İşveren, Kıdem Tazminatı Yükümlülüğünü Sigorta Ettirebilir Mi?.....	96
8.9. Kıdem Tazminatında Tavan Ücreti Nedir?	96
8.10. Kıdem Tazminatı Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	97
8.11. Kıdem Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	100

IX. BÖLÜM

9. İHBAR TAZMİNATI	105
9.1. İhbar Tazminatı Nedir?.....	105
9.2. Bildirim Süresi Nedir?.....	105
9.3. İş Arama İzni Nedir?	106
9.4. Fesih Bildirimi Nasıl Yapılır?	108
9.5. Hangi Durumlarda İhbar Tazminatı Ödenmez?	109
9.6. İhbar Tazminatı Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	111
9.7. İhbar Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	113

X. BÖLÜM

10. İŞE BAŞLATMAMA TAZMİNATI	117
10.1. İşe Başlatmama Tazminatı Nedir?	117
10.2. Süreli Fesihte Geçerli Olan ve Olmayan Nedenler Nelerdir?	118
10.3. Arabuluculuk Süreci Nasıl İşler?.....	120
10.4. İşe İade Dava Süreci ve Sonrası Nasıl İşler?	122
10.5. İşçiye Ödenen Tutarların Sigorta Primleri Ödenir Mi?.....	123
10.6. İşe Başlatmama Tazminatı Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?.....	124
10.7. İşe Başlatmama Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	125

XI. BÖLÜM

11. DİĞER TAZMİNATLAR.....	129
11.1. Kötüniyet Tazminatı Nedir?	129
11.2. Kötüniyet Tazminatı Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	130
11.3. Kötüniyet Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	131
11.4. Sendikal Tazminat Nedir?	132
11.5. Sendikal Tazminat Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	133
11.6. Sendikal Tazminat Nasıl Hesaplanır?	134
11.7. Eşit Davranmama Tazminatı Nedir?.....	135
11.8. Eşit Davranmama Alacağı Davalarındaki Esas ve Usuller Nelerdir?	137
11.9. Eşit Davranmama Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	137
11.10. Askerlik Tazminatı Nedir?	138
11.11. Askerlik Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	139
11.12. Maluliyet Tazminatı Nedir?.....	140
11.13. Maluliyet Tazminatı Nasıl Hesaplanır?	141

XII. BÖLÜM

12. ÇALIŞAN KADININ HAKLARI.....	143
12.1. Eşitlik İlkesi Nedir?.....	143
12.2. Gece Çalıştırma Yasağı Nedir?.....	143
12.3. Yer ve Su Altında Çalıştırma Yasağı Nedir?	144
12.4. Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılma Yasağı Nedir?	144
12.5. İşyerinde Alınması Gereken Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Nelerdir?	145
12.6. Geçici İş Göremezlik Ödeneği Nedir?.....	145
12.7. Evlenme Ödeneği Nedir?.....	147
12.8. Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartları Nelerdir? .	148

12.9. Doğum İzni Nedir?.....	149
12.10. Ücretsiz İzin Hakkı Nedir?	150
12.11. Süt İzni Nedir?	150
12.12. Emzirme Ödeneği Nedir?	151
12.13. Doğum Yardımı Nedir?.....	152
12.14. Çoklu Doğum Yardımı Nedir?	153
12.15. Doğum Sonrası Kısmi Süreli Çalışma Hakkı Nedir?.....	154
12.16. Emzirme Odası ve Kreş İmkânı Nedir?	156
12.17. Yarım Çalışma Ödeneği Nedir?.....	156
12.18. Kıdem Tazminatı Talep Hakkı Nedir?.....	158
12.19. Başkasının Bakımına Muhtaç Derecede Ağır Engelli Çocuğu Bulunan Kadın Sigortalının Hakları Nelerdir?	159
12.20. Erken Emeklilik İçin Doğum Borçlanması Nedir?	159
12.21. Tüp Bebek Hakkı Nedir?.....	162
12.22. Çalışan Anne Desteği ve Bakıcı Teşviki Nedir?.....	163
12.23. Kurumsal Çocuk Eğitimi ve Bakım Hizmeti Desteği Nedir?....	165
12.24. İşbaşı Eğitim Programları Kapsamında Sağlanan İmkânlar Nelerdir?	166
12.25. Sigorta Prim Teşvikleri Nelerdir?.....	167

XIII. BÖLÜM

13. İŞVERENLERE SAĞLANAN TEŞVİK VE DESTEKLER	169
13.1. Tüm Teşviklerde Ortak Olan Yararlanma Şartları Nelerdir?	169
13.2. Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları Primi İşveren Hissesinde 5 Puanlık İndirim Nedir?.....	170
13.3. Yurtdışına Götürelen/Gönderilen Sigortalılar İçin Uygulanacak 5 Puanlık İndirim Nedir?.....	170
13.4. Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararlar Uyarınca Uygulanan Teşvik Nedir?.....	171
13.5. Kültür Yatırımları ve Girişimlerine İlişkin Teşvik Nedir?.....	172

13.6. Engelli Sigortalıların İstihdamı Halinde Sağlanan Teşvik Nedir?.....	172
13.7. Araştırma - Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerine İlişkin Teşvik Nedir?.....	173
13.8. Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşyerlerinde Uygulanan Prim Teşviki Nedir?.....	174
13.9. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Desteği Nedir?.....	174
13.10. Sosyal Hizmetlerden Faydalanan Çocukların İstihdamı Halinde Uygulanan Teşvik Nedir?	175
13.11. Nakdi Düzenli Sosyal Yardım Alanların İstihdamı Halinde Teşvik Nedir?	176
13.12. İşsizlik Ödeneği Alan Sigortalıların İstihdamına Yönelik Teşvik Nedir?.....	176
13.13. Kadın, Genç ve Mesleki Belgesi Olanların İstihdamına Yönelik Teşvik Nedir?	177
13.14. İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören Çırak, Stajyer ve Öğrencilere Yapılan Ücret Desteği Nedir?	178
13.15. İşbaşı Eğitim Programını Tamamlayanların İstihdamına Yönelik Teşvik Nedir?	178
13.16. İşbaşı Eğitim Programı Desteği Nedir?	179
13.17. İlave İstihdam Teşviki Nedir?.....	180
13.18. İş Kaybı Tazminatı Nedir?.....	182
13.19. Normalleşme Ücret Desteği Nedir?	183
13.20. Genç Girişimci Kazanç İstisnası ve BAĞKUR Prim Desteği Nedir?.....	184
13.21. Ücret Garanti Fonu Nedir?	184
13.22. İstihdama Dönüş Teşviki Prim ve Geçici İşgücü Desteği Nedir?.....	185
13.23. Artı İstihdam Prim Desteği Nedir?	186
13.24. İşsizlik Ödeneği Alanların İşe Girip 12 Ay Kesintisiz Çalışmaları Halinde Sağlanan Destek Nedir?	187

13.25. İlave 6 Puanlık Bölgesel Prim Teşviki Nedir?	188
---	-----

XIV. BÖLÜM

14. PANDEMİ SÜRECİNDE ÇALIŞMA HAYATI	189
14.1. Pandemide Devlet Tarafından Alınması Gereken Makroekonomik Önlemler Nelerdir?	189
14.2. Pandemi Karşısında İşyerlerinde İş Sağlığı ile İlgili Alınması Gereken Tedbirler Nelerdir?	192
14.3. Kısa Çalışma Ödeneği Nedir?	193
14.4. Asgari Ücret Desteği Nedir?.....	195
14.5. İşçi ve İşverenlerin İş Hukukundan Kaynaklı Hak ve Yükümlülükleri Nelerdir?	197
14.6. Pandemide Alınması Gereken Vergisel Önlemler Neler Olmalıdır?	198
14.7. İşsizlik Ödeneği Nedir?	198
14.8. Nakdi Ücret Desteği Nedir?	199

XV. BÖLÜM

15. BORDRO PARAMETRELERİ	203
15.1. Bordro Nedir?.....	203
15.2. Brüt ve Net Ücret Tanımlamaları Nelerdir?	204
15.3. SGK Tehlike Sınıfları Nelerdir?	205
15.4. SGK Belge Türü ve Prim Oranları Nelerdir?.....	205
15.5. Sosyal Güvenlik Prim Tabanı ve Tavanı Tutarları Nelerdir?	207
15.6. Prime Esas Kazanç Tutarı Nedir?	207
15.7. Gelir Vergisi Tarifesi Nedir?	208
15.8. Kümülatif Gelir Vergisi Matrahı Nedir?.....	209
15.9. Damga Vergisi Oranı Kaçtır?	210
15.10. Fazla Çalışma Gösterimi Nasıl Olur?	211
15.11. Asgari Ücret Ne Kadardır?	211

15.12. Temel Ücret Hesaplaması ve Parametrelerin Bordroda Gösterimi Nasıl Olur?	211
15.13. Askerlik Borçlanmasında Vergi İndirimi Söz Konusu Mudur? ..	213
15.14. Puantaj Nedir?	213
15.15. Asgari Geçim İndirimi Nedir?	217
15.16. Engellilik İndirim Tutarı Nedir?	220
15.17. Yemek Parası Nedir?	222
15.18. Yol Parası Nedir?	223
15.19. Aile Yardımı Nedir?	224
15.20. Çocuk Yardımı Nedir?.....	225
15.21. Kreş Yardımı Nedir?	226
15.22. Kira Yardımı Nedir?.....	227
15.23. Özel Sağlık Sigortası Primi ve Bireysel Emeklilik Katkı Payı Nedir?	228
15.24. Yıllık Ücretli İzin Gün Sayısı Nasıl Bulunur?	230
15.25. Kıdem Tazminatı Tavan Tutarı Ne Kadardır?	230
15.26. Geriye Yönelik Ödemelerde Prim ve Vergi Bildirimi Nasıl Yapılır?	231
15.27. Sendikal, İhbar ve İşe Başlatmama Tazminatında Esas Alınan Süre ve Tutarlar Nelerdir?	231
15.28. Sosyal Güvenlik Primi ve Gelir Vergisi ile Damga Vergisine Tabi Olan ve Olmayan Kazançlar Nelerdir?.....	232

XVI. BÖLÜM

16. İŞVERENİN SGK YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	237
16.1. İşyeri Bildirgesi Nasıl Verilir?.....	237
16.2. İşe Giriş Bildirgesi Nasıl Verilir?	240
16.3. İşten Ayrılış Bildirgesi Nasıl Verilir?	248
16.4. Çalışılmadığına Dair Bildirim Nedir ve Nasıl Yapılır?.....	254
16.5. İş Kazası Bildirimi Nasıl Yapılır?	259

16.6. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Nedir?.....	266
16.7. Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Hangi Bölümlerden Oluşur?.....	270
16.8. Düzeltme Beyannamesi Nasıl Verilir?.....	287
16.9. Beyanname Dosyası E-Beyanname Sistemine Nasıl Gönderilir?	292
16.10. Tahakkuklar Nasıl Onaylanır ve Ödenir?	295

XVII. BÖLÜM

17. ÜCRET HESAPLAMALARI.....	299
17.1. Örnek Soru 1 (Fazla Çalışma)	299
17.2. Örnek Soru 2 (Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Emekli Çalışan)	301
17.3. Örnek Soru 3 (Engelli Çalışan).....	303
17.4. Örnek Soru 4 (Apartman Görevlisi)	305
17.5. Örnek Soru 5 (Kısmi Süreli Çalışan).....	307
17.6. Örnek Soru 6 (AGİ Dâhil Aylık Net Ücretle Çalışan, Net Ücretin Brüt Ücrete Çevrilmesi)	310
17.7. Örnek Soru 7 (Emeklilik Nedeniyle İşten Ayrılan Apartman Görevlisinin Kıdem Tazminatı Tutarı).....	312
17.8. Örnek Soru 8 (Kısmi ve Tam Zamanlı Çalışanın Kıdem Tazminatı Tutarı)	314
17.9. Örnek Soru 9 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, İşe Giriş Nisan Ayı Ücreti).....	316
17.10. Örnek Soru 10 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Mayıs Ayı Ücreti).....	323
17.11. Örnek Soru 11 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Haziran Ayı Ücreti)	328
17.12. Örnek Soru 12 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Temmuz Ayı Ücreti).....	333

17.13. Örnek Soru 13 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Ağustos Ayı Ücreti).....	338
17.14. Örnek Soru 14 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Eylül Ayı Ücreti)	343
17.15. Örnek Soru 15 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Ekim Ayı Ücreti)	348
17.16. Örnek Soru 16 (Toplu İş Sözleşmesiyle Çalışan Kamu Personeli, Kasım Ayı Ücreti)	353
17.17. Örnek Soru 17 (Özel Sektör Çalışanı, İşe Giriş Nisan Ayı Ücreti).....	358
17.18. Örnek Soru 18 (Özel Sektör Çalışanı, Mayıs Ayı Ücreti)	364
17.19. Örnek Soru 19 (Özel Sektör Çalışanı, Haziran Ayı Ücreti)	369
17.20. Örnek Soru 20 (Özel Sektör Çalışanı, Temmuz Ayı Ücreti).....	374
17.21. Örnek Soru 21 (Özel Sektör Çalışanı, Ağustos Ayı Ücreti).....	379
KAYNAKLAR	385
ÖZGEÇMİŞ (Nuri ÖZYAZGAN).....	413
ÖZGEÇMİŞ (Dr. Ali KAYIŞ).....	415